

رضایت آگاهانه

- پزشک وظیفه اخلاقی دارد که به فرد واجد ظرفیت (بیمار) کمک کند تا به دنبال آگاهی از ماهیت، هدف و پیامد تصمیم‌گیری درمانی (یا تحقیقاتی)، مؤثرترین و مفیدترین روش را با مشارکت پزشک انتخاب کند.
  - این مشارکت آگاهانه در تصمیم‌گیری، زمانی معتبر و ضروری است که هدف پزشک و بیمار مشترک و همان ارتقای سلامت باشد. بر این اساس در موادی چون خودزنی و خودکشی که عزم بیمار بر آسیب به خود احراز می‌شود، چنین مشارکتی غیر قابل قبول است.
  - رضایت بر درمان حق بیمار است مگر بر فرض حجر وی و درمان هیچ‌یک از زوجین، مشروط به اذن یا اجازه یا موافقت همسر نیست.
  - ظرفیت بیمار امری ضروری برای تحقق مشارکت آگاهانه در تصمیم‌گیری درمانی است. ظرفیت، توانایی بیمار در دریافت اطلاعات، فهم و پردازش آن، تأمل و مشورت کردن و در نهایت بیان انتخاب از سوی وی است.
  - ظرفیت هر فرد در قبال اهمیت و پیچیدگی تصمیم ارزیابی می‌شود و احراز ظرفیت در یک اقدام خاص و برای یک فرد خاص قابل بررسی است. اصل بر ظرفیت افراد است مگر این که عدم ظرفیت برای پزشک احراز شود.
  - با وجود این که به لحاظ حقوقی در مواردی همچون تصمیمات مالی، سن رشد به عنوان مبنای صلاحیت سنی برای تصمیم‌گیری فرد در امور مرتبط با سلامت وی است، اما به لحاظ اخلاقی پزشک موظف است متناسب با توانایی‌های فردی نوجوان در درک، تحلیل و تفکر و ارزیابی سود و زیان، مشارکت وی را در تصمیم‌گیری جلب کند. هم‌چنین پزشک موظف است مخالفت‌های جدی کودکان و نوجوانان را درباره‌ی روش‌های پیشنهادی جدی گرفته و نهایت تلاش خود را برای جلب نظر ایشان انجام دهد. (رجوع شود به بخش تصمیم‌گیرنده جایگزین)
  - پزشک باید اطمینان حاصل کند که زنان باردار در تصمیم‌گیری درمانی مصالح جنین را نیز مد نظر داشته باشند.
- مشارکت در تصمیم‌گیری درمانی باید در شرایطی که آزادی فرد مخدوش نیست انجام شود. بر این اساس هر گونه عوامل داخلی از جمله درد، اضطراب، تمایل به مورد تقدیر یا توجه واقع شدن، حس رودربایستی نسبت به پزشک و ذهنیت نادرست به امکان مداخله در تصمیم‌گیری و عوامل خارجی چون زور و تهدید در شرایطی که مخدوش‌کننده تصمیم‌گیری آزادانه فرد باشد باید مرتفع و سپس نسبت به جلب مشارکت اقدام کرد.

